Thomas Høg Nøragers prædiken 19. søndag efter trinitatis

Taler
Thomas Høg Nørager
Sognepræst

Dato
10. oktober 2021

Sted
Stefanskirken

Omstændigheder

Prædikentekst
Markusevangeliet kapitel 2, vers 1-12

Som var det sagt til dig

Jeg har kaldt denne prædiken, ' som var det sagt til dig'.

Scenen for dagen evangelium er ikonisk. Vi har just hørt fortællingen, hvor 4 raske gutter kommer slæbende med deres ven på en båre og på skøn vis kommer udenom den store folkemængde og op på tages og hul i det og får firet båren med vennen ned, og hvor Jesus så både tilgiver og helbreder til stor forargelse for de fromme og de hellige.

Selvfølgelig en af den slags mirakelberetninger som kan få fundamentalistiske ateister og andre der ikke er så gode til at læse indenad til at få kaffen galt i halsen.

For andre, som er bedre til at læse indenad, er det en ikonisk fortælling, fordi den med et meget simpelt billedsprog, siger helt utrolig meget. Ikke bare om det kristne evangelium, men også på egentlig simpel vis er et eksempel på, hvordan man i det hele taget, kan læse underberetninger.

Jeg vil anlægge det perspektiv at denne tekst skal læses på tre planer. Sådan er det faktiske ofte med de bibelske fortællinger. At den bibelske poesi først åbner sig op som livspoesi når man har alle tre planer med. Man kunne også kalde det tekstens tre dimensioner.

Det første niveau kalder vi det historisk-lokale. Her læser man fortællingen som

fandt den sted på et givent tidspunkt i historien på en bestemt lokalitet. På dette niveau kan selv et barn være med. Man gør store øjne og lader sig indrulle i fortællingens flotte billeder. Man ser de 4 gutter for sig hvordan de hjælper deres ven. Man ser menneskemængden. Deres viljekraft. Man prøver at forestille sig en mellemøstligt hus med fladt tag. Helbredelsen. Fed fortælling. Også rimelig Nørrebro-anarkistisk, bare flå hul i taget hvis døren er spærret.

Men hvad skal man egentlig bruge det til. Hul i taget og en fyr de på mærkværdigste vis rejser sig fra en båre for snart 2000 år siden kan jeg som et voksent menneske ikke bruge til forfærdelig meget. Heller ikke hvis det bare er en eller anden form for guddommeligt blær, siger det mig noget. Men der er flere niveauer i teksten.

Det andet plan denne fortælling kan læses på, kan vi kalde det etisk-politiske niveau. Her skal vi forstå fortællingen som billedsprog, som, ved hjælp af sine billeder, prøver at udtrykke en mening, der kan fortælle os noget om vores muligheder for at handle etisk og politisk i verden.

Og en oplagt fortolkning på det etiks-politiske plan, er, at se det som et opfordring til at vi bliver bedre til at bære hinanden. At du tænker lidt mere på din nabo end du tænker på dig selv. At du ikke spørger hvad nogen skal gøre for dig, men du spørger hvad du kan gøre for dem. For kristendommen er som en gammel biskop sagde, fortællingen om at det ikke er dig men den du står ved ved siden af som er centrum i dit liv. På det etisk-politiske niveau er vi enige med Kim Larsen når han siger at Jeg kan ikke forstå, hvad en regering skal gøre godt for, hvis det ikke er for at hjælpe de svage. De stærke skal sgu nok klare sig".

Se dette var fortællingens 2. dimension, det etisk-politiske niveau, der kunne fortælle os måder at handle i verden på. Og her kunne vi sådan set blive stående.

Men der mangler endnu en dimension. For det etisk-politiske niveau fortæller os hvad vi skal gøre, nemlig være til for andre end os selv, mens den 3. dimension fortæller os hvem vi er.

Eller lad mig sige det på en anden måde. På fortællingens første niveau der er vi kun tilskuere til teksten. Vi lytter og ser den for os. Bevæges og røres måske endda. PÅ fortællingens 2. niveau trækkes vi ind i teksten. Her er vi en af de 4 mennesker der aktivt selvopofrende og handlende skaffer deres syge ved hjælp

og lindring og fremtid. Teksten 3. niveau vil have dig et nyt sted hen.

Teksten 3. niveau kalder vi det eksistentielt-religiøse niveau. Her sidder vi hverken udenfor og lytter eller står ved hvert vores hjørne af båren. Tekstens 3. eksistentielt-religiøse niveau er opdagelsen af at det er os der ligger på båren.

Ville du måske være i live i dag hvis ikke nogen engang havde båret dig? Ville du måske have været i live i dag hvis ikke nogen havde givet dig tøj på kroppe? Ville du måske have været i live i dag hvis ikke nogen havde givet dig mad i munden? Du lever ikke ved egen kraft, men fordi nogen bar dig. Og den sårbarhed og den skrøbelighed og den udsathed ligger der en gave i at genbesøge.

Det er også noget med at huske at man bare er er menneske. Jo, det husker vi nok. Men også at det er ok bare at være et menneske. Det husker vi knap så tit.

Folketinget er just genåbnet. Første tirsdag i oktober og traditionen tro indledes med en gudstjeneste. Ja, overflade niveau kan jeg godt se indvendingerne mod sammenblanding af stat og kirken politik og religion; men på dybdeniveau er der alligevel noget smukt over foretagendet. Ja, jeg glædes over at i hvert fald en gang om året mindes de folkevalgte om at det ikke er dem der er Gud. Måske kunne det så også være godt for os andre at blive mindet om ikke at forvente det guddommelige af de folkevalgte; men nøjes med at forvente det menneskelige.

Og nu siger jeg noget som kan lyde lidt ordspilsagtigt men som har at gøre med den visdom der ligger i den her fine gamle fortælling. I ved filosoffen Søren Kierkegaard siger at livet må leves forlæns men forstås først baglæns. Sådan er det også med denne fortælling. Den må læses forlæns, men forstås først baglæns; læser vi den forlæns møder vi først de stærke 4 mænd der bærer deres kammerat. Med styrke skal det svage bæres, så at sige. Men dette er ikke teksten visdom. Tekstens visdom er baglæns. Her møder vi først den svage der ligger på båren. Her ligger vi alle sammen fra tid til anden og herfra startede vi alle sammen vores tilværelse, dybt afhængige af andres omsorg.

Når du har gjort den erkendelse, så er du selv parat til at bære; for først den der har erkendt hvad det vil sige at blive båret, kan lære selv at bære.

Det er ikke i erkendelsen af din styrke du skal bære din skrøbelighed. Det er i erkendelsen af din skrøbelighed du finder en styrke til at bære.

Og så er vi tilbage ved fortællingens første niveau og så lyder ordene lige så nye som var de sagt til dig lige nu: Menneske, dine synder tilgives dig; rejs dig, tag din båre og gå.

Kilde
Manuskript tilsendt af taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
19. søndag efter trinitatis, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/thomas-hog-noragers-praediken-19-sondag-efter-trinitatis